

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæstio 1. An miracula faciant improbi & hæretici.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

non faciunt voluntatem Patris qui in cœlis est, nec voluntatem Christi, quæ eadem vult, quæ Patris. *Voluntas autem Patris est, ut per bona opera vocationem certam faciamus, mandata eius custodiamus.* Verè Basil. moral. Regul. 8. cap. 1. talem condemnatum docet. *Quod licet quis videatur Dominum confiteri, & eius sermones audire; istamen si eius mandatis non pareat, condemnatus est, licet ex aliquo consilio Dei occulto permixta n sit, ut aliquo ornatus sit dono spirituali.*

Possunt illa verba duobus modis intelligi, primo ne illos veros Prophetas putemus; qui nomen Dei præferunt, veniunt enim in nomine suo. Verum alter sensus clarior est & à Christo propositus, qui in verba Dei intelligunt, docent, credunt, inuocant Dominum, nec tamen eius voluntatem faciunt, non intrabunt in regnum cœlorum. Opus est enim, ut verum Dei seruum esse se operibus demonstret. Vt enim ipse ingressus est in mundum ut faceret, non suam, sed Patris voluntatem, ita & ministros tales querit, qui Dei voluntatem exequantur. Nam nec regibus satis est, si titulos suos à ducibus suis, subditisque audiant, obsequium exigunt. Violenter itaque securitatem, fiduciamque Calvinianam excutit, qui soli fidei indormientes, de operibus nullo modo certos esse se posse existimant. Pulcherrimè eorum ingenium describit, & refutat Bullingerus eorum Prophetas, hisce verbis.

» [Hinc enascitur studium ingens & ardens omnis
» iustitiæ & pietatis. Porro nimia confidentia, quæ & i-
» psa veræ fidei vitium siue morbus est, audax est, ac fe-
» rox, iurgatur cum Deo ac lacessit Deum. Hic, inquit,
» promissit mihi vitam, ergo cogitur mihi dare vitam, e-
» mergit hinc rursus nimis licentiosa securitas, ut con-
» fidentes isti dicant, Quid mihi opus est lege? quid ob-
» seruatione mandatorum Dei? qui credit saluatur.
» Tandem vero nascitur hinc Dei & mandatorum eius
» insignis contemptus, studium voluptatis ac Epicu-
» reismus quidam: quo hodie multi implicati suam sa-
» lutem prædestinationi ac fidei nescio cui committunt,
» ipsi interea strenuè ludunt, scortantur, belligantur,
» compotant, & per omnis generis scelera grassantur.
» Huiusmodi homines non sunt fideles, sed secure con-
» fidentes. Centurio noster fidelis est, ergo & humilis,
» modestus ac Deum timens, veræque pietatis studio-
» sus. Quæ præterea de fide hic dicenda erant, ad finem
» huius hystoriæ adiciemus, ac alibi quoque attingemus.
» Hæc hæc de vera fide, quæ indubitata est persuasio
» de Deo, eius potentia, bonitate & verbo, per occa-
» sionem de fide Centurionis.]

VERSUS 12.

Multi dicent mihi in illa die, Domine, Domine, nonne in nomine tuo prophetauimus, & in nomine tuo demonia eiecimus, & in nomine tuo virtutes multas fecimus?

QUESTIO I.

An miracula faciant improbi & heretici?

*Miracula
malorum
non conciliant
eos
Deo.*

§. 1. **V**Enditant se illi triplici nomine prophetasse, eiecisse demones, virtutes multas fecisse, idque non vanè, non more veneficorum, sed in nomine Christi, at ille, cum docuisset, non solius fidei, & confessionis, sed bonorum operum esse regnum cœlorum: (non enim verborum officia regnum cœlorum obtinent, ut pulchrè Hilarius) nunc quoque re-

pallit eos, qui magno tumore mira opera iactabant: Prophetasse se de futuris, demonibus dominatos, multas diuini virtutes fecisse: nec eos tamen no-uit Dominus, quia operarii sunt iniquitatis.

§. 2. Hæretici aliquando signa faciunt, non virtute edentis sed credentis. Videatur Athanasius q. 110. ad Antiochum. *Quomodo etiam quidam heretici edunt signa? Responso. Nescit hoc nobis mirum: audimus enim Dominum dicentem: Multi in illo die diduri sunt: Domine, Domine, nome in nomine tuo demonia eiecimus & virtutes multas edidimus? ait illi, Amen dico vobis, nunquam noui vos: discedite à me qui operamini iniquitatem. Sape enim non virtute miracula edentis quæ sanationem efficiat, miracula sunt: sed fide ad eum aduentis hominis. Scriptum est enim: si des tu a de seruaui. Oportet & hoc notari, quod multi præce credentes, multos labores obtulerint Deo per exercitationem, & mercedem pro eis à Deo acceperint in hoc seculo sanationum & prophetiarum, ut in futuro seculo audiant, accepisti bona vestra, & labores vestros, nunc non amplius vobis dabitur.*

§. 3. Hoc certo constat, ad fidem errori faciendam nunquam ab infidelibus edi signa, nec à nostris quidè sectariis nisi rarissimè tentata. Imo verò eo vsque peruenientum est, ut omnia signa iam suspecta faciant. Hoc fidem impium Bullingerus præstitit, qui dum ex Hieronymo doctrinam de miraculis recenseret, tandem adiungit, Deum idcirco signa permittere, ut audiant Antichristum. *Quæ in hunc locum annotauit Hieronymus, eiusmodi sunt ut præstet quemlibet nouisse. Sunt autem duo præcipua, alterum, non dixit, inquit, qui operati estis iniquitatem, ne videretur tollere poenitentiam, sed operamini: hoc est, qui hinc vsque in præsentem horam cum iudicii tempus aduenit, licet non habeatis facultatem peccandi, tamen adhuc habetis affectum. Alterum prophetare & virtutes facere, inquit, & demonia eiecere, interdum non eius meriti est qui operatur, sed vel inuocatione nominis Christi hoc agit, vel ob condemnationem eorum qui inuocant, & virtutem eorum qui vident, & audiunt conceditur, ut licet homines desiciant signa facientes, tamen Deum honorent, ad cuius inuocationem sunt tanta miracula. Nam & Saul & Balaam & Caiphas prophetauerunt, nescientes quid dicerent: & Pharaon & Nabuchodonosor somnia futura cognoscunt: & in actibus Apostolorum filij Scævæ videbantur eiecere demonia, sed & Iudas Apostolus eum animo proditoris multa signa inter ceteros Apostolos fecisse narratur. Id quod ideo nostris appendere volui, quod videam anxie à quibusdam queri. An malis impij possint patrare miracula, an possint prophetare in nomine Domini? Nam ex Hieronymi verbis & Scripturarum exemplis pie de promptis liquet palam concessum esse id facultatis malis hominibus: Denique additum est in quem finem, & quo consilio concedatur à Domino. Addit Dominus in Euangelio aliam quoque causam, videlicet qui reuerunt audire Christum, audiant Antichristum, & seducantur, sicut Paulus dixit 2. Thessal. 2. cap. errore & impostura efficaci pro eo quod plus dilexerunt tenebras quam lucem. Expositionem verborum Apostolicorum suo loco referuo. Hic satis est monere, de improbitate Calvinistarum, qui Deum ex professo signorum efficiantiam dare blasphemant, ut homines credant Antichristo.*

QUESTIO II.

An hinc doceatur concupiscentiam esse bonam?

§. 1. Pelagiani hinc etiam concludunt, concupiscentiam non esse malam; quia nuptiæ sunt arbor bona, inde non nasci malum fructum, hoc est hominem peccatorem. Quibus hunc in modum S. Aug. respondet: *De nuptiis & concupiscentia ad Valerium Comitem.* Quid est ergo quod ait. Ex fructu sui arbor cognoscitur, quia hoc in Euangelio